

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. J. M. - K.**, IČO: X., s miestom podnikania B., zastúpeného P., spol. s r.o., so sídlom v B., proti žalovanej **Slovenskej republike – Ministerstvu spravodlivosti SR**, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, **o zaplatenie 5.000.000,- Sk**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 16 C 15/2007, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 13 Co 120/08, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici Štefan Huljak, JUDr. Ferdinand Zimmermann, JUDr. Mária Rišiaňová, Mgr. Magdaléna Škorpilová, JUDr. Janka Prístavková, JUDr. Slavoj Sendecký, JUDr. Mária Podhorová, JUDr. Peter Priehoda, Mgr. Ema Novodomcová, JUDr. Jaroslav Mikulaj, Mária Biroščáková, JUDr. Oľga Maľová, JUDr. Marta Kucbelová, Mgr. Štefan Baláž, JUDr. Milada Dzurošková, JUDr. Zita Nagypálová, JUDr. Danica Kočičková, JUDr. Ing. Ján Gandžala, Ľudovít Bradáč, JUDr. Jarmila Badíková, JUDr. Drahomíra Mikulajová, JUDr. Milan Segeč, JUDr. Eva Valenčíková, JUDr. Ján Škvarka, Mgr. Ivana Datlová, Mgr. Alojz Palaj, JUDr. Ján Deák, Mgr. Rudolf Ďurta, Jozef Mikluš, Mgr. Ján Bednár, JUDr. Jozef Ryant, JUDr. Ľubomír Bušík, JUDr. Juraj Babjak, JUDr. Peter Chovanko, doc. JUDr. Milan Ďurica PhD., JUDr. Alena Antalová, JUDr. Jana Novotná, JUDr. Drahomíra Dibdiaková, JUDr. Eva Michalcová, JUDr. Eva Kmeťová, JUDr. Alena Križanová, JUDr. Daniela Mašťalířová, JUDr. Jana Hullová, JUDr. Miroslav Klátik, JUDr. Miroslava Púchovská, JUDr. Miriam Sninská, JUDr. Eva Železníková, JUDr. Ľubomír Gago, JUDr. J. Bobor a JUDr. Jozef Hrabovský **s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na uvedenom súde pod sp. zn. 13 Co 120/08.

Vec sa prikazuje na rozhodnutie **Krajskému súdu v Nitre**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom z 14. mája 2008, č.k. 16 C 15/2007-197, zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal od žalovaného zaplattenia sumy 5.000.000,- Sk s prísl. titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom a nezákonným rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci sp. zn. 39-24K 169/02. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému ich náhradu nepriznal.

Súčasne s podaním odvolania proti predmetnému rozsudku uplatnil žalobca námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Krajského súdu v Banskej Bystrici. Ako dôvod uviedol skutočnosť, že o opravnom prostriedku by mali rozhodovať sudcovia toho súdu, v príčinnej súvislosti s konaním ktorého mu vznikla škoda. Týmto postupom by došlo k porušeniu princípu objektívnej nestrannosti sudcov tak, ako ho vymedzuje čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva.

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) predložil vec vedenú pod sp. zn. 13 Co 120/2008 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „nadriadený súd“) podľa ustanovenia § 16 ods. 1 O.s.p. na rozhodnutie o vznesenej námietke zaujatosti.

Z vyjadrenia sudcov krajského súdu (okrem JUDr. Petra Priehodu, JUDr. Zity Nagypálovej, Mgr. Alojza Palaja, JUDr. Jána Deáka, Mgr. Rudolfa Ďurtu, JUDr. Jozefa Mikluša, JUDr. Ľubomíra Bušíka, JUDr. Petra Chovanka, doc. JUDr. Milana Ďuricu, PhD., JUDr. Jany Novotnej, JUDr. Daniely Maštaliřovej, JUDr. Miroslavy Púchovskej, JUDr. Miriam Sninskej, JUDr. Jána Bobra a JUDr. Jozefa Hrabovského) vyplýva, že sa cítia byť zaujatí, nakoľko žalobca odvodzuje uplatňovaný nárok od nezákonného rozhodnutia súdu, ktorého sú sami sudcami, resp. z dôvodu, že žalobcu osobne poznajú (JUDr. Ľudovít Bradáč, JUDr. Milan Segeč, JUDr. Ľubomír Gago).

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 16 ods. 1 O.s.p. súd predloží vec nadriadenému súdu s vyjadrením sudcu na rozhodnutie o námietke zaujatosti do 15 dní od jej podania. Ak sa spis zároveň predkladá odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní, vec sa predloží až po vykonaní úkonov spojených s predložením veci odvolaciemu súdu. O tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte; touto lehotou nie je viazaný, ak rozhoduje zároveň o odvolaní. O vylúčení sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodne do desiatich dní iný senát tohto súdu.

Integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca.

Nestrannosť sudcu sa prejavuje v dvoch aspektoch. Prvý spočíva v rýdzo osobnom presvedčení určitého sudcu v danej veci. Keďže ide o subjektívnu kategóriu vyjadrujúcu vnútorný psychický vzťah samotného sudcu k prejednávanej veci (zahrňuje vzťah sudcu k predmetu konania, jeho účastníkom a právnym zástupcom), je o nej schopný vypovedať jedine sám sudca. Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je preukázaný opak (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Piersach v. Belgicko z 1. októbra 1982, rozsudok vo veci Pullar v. Spojené kráľovstvo z 10. júna 1996). Takto úzko ponímaná kategória nestrannosti by však nenašla v praxi uplatnenie bez jej vyjadrenia aj v širšej, objektívnej rovine. Za objektívne nemožno považovať len to, ako sa nestrannosť sudcu javí navonok (napr. účastníkov konania), ale najmä to, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne založiť pochybnosti o tom, či sudca disponuje určitým vzťahom k veci.

Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti o zaujatosti sudcu (Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998).

Z tohto pohľadu, dôjde k vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania veci nielen vtedy, keď jeho vzťah k veci, účastníkom alebo ich zástupcom je založený na zaujatosti skutočne preukázanej, ale rovnako, i keď existuje čo i len najmenšia pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach verejnosti.

Pri skúmaní subjektívneho aspektu zaujatosti sudcov krajského súdu vychádzal Najvyšší súd Slovenskej republiky z vyjadrenia sudcov tohto súdu, ktorí sa vyjadrili jednak, že nie sú zaujatí (JUDr. Priehoda, JUDr. Nagypálová, Mgr. Palaj, JUDr. Deák, Mgr. Ďurta, JUDr. Mikluš, JUDr. Bušík, JUDr. Chovanko, doc. JUDr. Ďurica, PhD., JUDr. Novotná, JUDr. Maštaliřová, JUDr. Púchovská, JUDr. Sninská, JUDr. Bobor a JUDr. Hrabovský), ako aj že sa cítia byť zaujatí, resp. že by mohli vzniknúť pochybnosti o ich nestrannosti (ostatní sudcovia tohto súdu). Pokiaľ ide o objektívne kritérium, nadriadený súd bral do úvahy, že žalobca odvodzuje uplatňovaný nárok na náhradu škody v príčinnej súvislosti s postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktoré označuje za nezákonné. Ide o uznesenie, č.k. 39-24K 169/02-47, ktorým krajský súd zastavil konanie vo veci návrhu veriteľa JUDr. J. M. – K., IČO: X., na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka V., spol. s r.o. Predmetné rozhodnutie bolo zrušené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. novembra 2004, sp. zn. 5 Obo 301/2004, pre jeho rozpor so zákonom.

Je síce pravdou, že po technickej stránke sú predmety oboch konaní (sp. zn. 39-24K 169/02 o návrhu na vyhlásenie konkurzu a konania v predmetnej veci sp. zn. 13 Co 120/08, o náhradu škody) odlišné; napriek tomu sa nadriadený súd domnieva, že medzi nimi je daná určitá objektívna súvislosť (krajský súd v odvolacom konaní posudzuje kritériá odôvodňujúce nárok na náhradu škody v spojení s rozhodnutím vo veci sp. zn. 39-24K 169/02). Táto okolnosť by mohla vyvolať odôvodnené obavy, že sudcovia krajského súdu nebudú pristupovať pri prejednaní danej veci objektívne a s požadovanou nestrannosťou.

S poukazom na vyššie uvedenú skutočnosť, s prihliadnutím najmä na objektívne hľadisko nestrannosti, dospel nadriadený súd k záveru o potrebe vylúčenia všetkých sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici z prejednania veci.

Vzhľadom na absenciu vyjadrenia ohľadne existencie skutočností podľa § 14 ods. 1 O.s.p. u JUDr. Alexandra Mojša (z dôvodu pozastavenia výkonu jeho funkcie) Najvyšší súd Slovenskej republiky nerozhodoval o vylúčení tohto sudcu z prejednania veci.

Podľa § 12 ods. 1 O.s.p. ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení (§ 14), musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa.

Keďže týmto uznesením boli z prejednávania a rozhodovania veci vylúčení sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici nadriadený súd rozhodol o prikázaní veci inému súdu toho istého stupňa, a to Krajskému súdu v Nitre.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. októbra 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: